

V Praze dne 23. května 2013
Č. j.: USTR 398/2013

Zpráva ze zahraniční pracovní cesty

Datum: 13. – 15. května 2013
Místo: Polsko / Varšava
Účel: konference „Moderní formy připomínání míst totalitní genocidy“
Účastník cesty: Ing. Petra Petříková
Spoluúčastníci: Gillian Purves; PhDr. Pavel Zeman, Ph.D.;
Mgr. Neela Winkelmannová, Ph.D.; Ing. Jiří Pivka

Zahraněční pracovní cesta do Varšavy byla započata dne 13. 5. 2013 ve 13:00 h odjezdem služebním vozem od budovy ÚSTR. Ve 22:30 h byl příjezd do hotelu Golden Tulip ve Varšavě, kde proběhlo ubytování.

Dne 14. 5. 2013 v 9:30 byla zahájena dvoudenní mezinárodní konference s názvem „Moderní formy připomínání míst totalitní genocidy“ v budově Vzdělávacího centra Institutu paměti národa (odjezd z hotelu na místo konání byl zajištěn polskými pořadateli autobusem). Celodenní program byl rozdělen na dva tematické bloky: dopoledne proběhl blok s názvem „Co je genocida?“, odpoledne blok „Jak hovořit? Moderní formy připomínání.“ V prvním bloku přednesl svůj příspěvek PhDr. Pavel Zeman, Ph.D. Mezi tematickými bloky byla představena kniha „Lest We Forget“, která vznikla v rámci projektu ÚSTR „Totalita v Evropě“. Knihu představily Mgr. Neela Winkelmannová, Ph.D., koordinátorka projektu, a Gillian Purves, editorka. Po skončení druhého bloku (v 17:00 h) byla otevřena putovní výstava „Totalita v Evropě“, jejíž vznik byl podpořen ze dvou mezinárodních grantů (MVF, EACEA), které získal ÚSTR. Otevření výstavy bylo zahájeno proslovem Mgr. Neely Winkelmannové, Ph.D.

Dne 15. 5. 2013 od 10:00 h pokračovala mezinárodní konference v budově Muzea Varšavského povstání. Program druhého dne se opět skládal ze dvou tematických bloků: téma dopoledního bloku znělo „Jak učit? Vzdělávání na pamětních místech.“, tématem odpoledního bloku bylo „Poselství do budoucna“. Po skončení druhého bloku následovala prohlídka Muzea Varšavského povstání.

Na nákladech uspořádání mezinárodní konference ve Varšavě se podílel také ÚSTR prostřednictvím grantu od Mezinárodního visehradského fondu (MVF). Administrativní záležitosti vztahující se k tomuto spolufinancování (podklady, které bude nutné předložit v rámci grantu MVF) zajišťovala na místě konání během obou dní Ing. Petra Petříková. Návrat Ing. Petříkové do Prahy proběhl letecky dne 15. 5. 2013 (přilet do Prahy ve 21:25 h).

V Praze dne 23. května 2013
Č. j.: USTR 398/2013

Zpráva ze zahraniční pracovní cesty

Datum: 13. – 16. května 2013
Místo: Polsko / Varšava
Účel: konference „Moderní formy připomínání míst totalitní genocidy“
Účastník cesty: Mgr. Neela Winkelmannová, Ph.D.; PhDr. Pavel Zeman, Ph.D.;
Ing. Petra Petříková; Gillian Purves; Ing. Jiří Pivka

Ve dnech 13.-16.5.2013 se uskutečnila služební cesta do Varšavy na konferenci „Moderní formy připomínání míst totalitních genocid“ (14.-15.5.2013), kterou spolupořádaly Institut národní paměti (IPN), Muzeum varšavského povstání (MPW), ÚSTR a Platforma evropské paměti a svědomí. V rámci této spolupráce se ÚSTR podílel na nákladech na cestovné, ubytování a stravování účastníků z prostředků grantu č. 31110030 od Mezinárodního visegrádského fondu (MVF). Jako součást programu konference byla představena nová grantová publikace ÚSTR „Lest We Forget. Memory of Totalitarianism in Europe“ a zahájena mezinárodní putovní výstava ÚSTR „Totalita v Evropě“, která je prezentována v prostorách Vzdělávacího centra IPN od 14.5. do 3.6.2013. Knižka i putovní výstava jsou podpořeny granty od EACEA a MVF. Cesty se zúčastnil za OZTR PhDr. Pavel Zeman, Ph.D., Mgr. Neela Winkelmannová, Ph.D., vedoucí týmu pro grantové projekty, Ing. Petra Petříková a Gillian Purves, členky týmu pro grantové projekty, a Ing. Jiří Pivka, řidič. Konference se zúčastnilo několik desítek odborníků z předních muzeí a institucí zabývajících se připomínáním obětí totality z Evropy, USA a Izraele a zájemci především z řad polské odborné veřejnosti. V rámci zajímavých prezentací bylo diskutováno hodnocení genocid, ale také například účinné způsoby, jak oslovit s tématem dnešní mladou generaci, a použití moderních komunikačních technologií v oboru.

Program cesty:

Dne 13.5.2013 odpoledne byl odjezd služebním vozem od ÚSTR, příjezd do Varšavy v 22.30, ubytování v hotelu Golden Tulip Warsaw.

Dne 14.5.2013 byl zajištěn odvoz autobusem do Vzdělávacího centra IPN, kde proběhl celodenní program konference. Účastníkům byla rozdána zdravice ředitelky ÚSTR Mgr. Pavly Foglové, Dr. Pavel Zeman přednesl referát v dopoledním bloku, Dr. Neela Winkelmannová a Gillian Purves představily publikaci „Lest We Forget. Memory of Totalitarianism in Europe“ včetně četby ukázky a prezentace krátkého filmu z DVD ke knižce. Po odpoledním bloku následovalo otevření výstavy „Totalita v Evropě“. Večer byl zajištěn odvoz na večeři na předměstí Varšavy.

Dne 15.5.2013 se konal celodenní program konference v přednáškovém sále MPW. Na jeho závěr se uskutečnila prohlídka muzea, které je považováno za jedno ze špičkových ve světovém srovnání. Večer byl volný program.

Dne 16.5.2013 dopoledne byl odjezd z Varšavy, příjezd do Prahy na ÚSTR v 17 hodin.

V Praze dne 23. května 2013
Č. j.: USTR 398/2013

Zpráva ze zahraniční pracovní cesty

Datum: 13. – 16. května 2013
Místo: Polsko / Varšava
Účel: konference „Moderní formy připomínání míst totalitní genocidy“,
Evropská platforma paměti a svědomí (Platform of European Memory
and Conscience)
Účastník cesty: PhDr. Pavel Zeman, Ph.D.; Ing. Petra Petříková; Gillian Purves;
Mgr. Neela Winkelmannová, Ph.D.; Ing. Jiří Pivka

Ve dnech 13. – 16. 5. 2013 jsem se zúčastnil ve Varšavě konference „Moderní formy připomínání míst totalitní genocidy“ pořádanou Evropskou platformou paměti a svědomí (Platform of European Memory and Conscience).

První a poslední den služební cesty, tj. 13. a 16. května 2013, jsem cestoval služebním vozem s dalšími účastníky konference z Ústavu pro studium totalitních režimů (USTR) do místa konference ve Varšavě (13. 5. 2013) a posléze zpět (16. 5. 2013)

Při zahájení konference 14. 5. 2013 byli její účastníci pozdraveni zástupci vedení Evropské platformy připomínání míst totalitní genocidy, Muzea Varšavského povstání a polského Institutu paměti národa a byli seznámeni s projevem ředitelky USTR Mgr. Pavly Foglové.

První den konference 14. 5. 2013 se konal v přednáškových prostorách polského Institutu paměti národa. První dopolední blok konference dne 14. 5. 2013 byl věnován problému „Co je genocida“. V jeho rámci jsem přednesl referát na téma *Mezi pamětí a dějinami. Paměť shoa v dnešní České republice. Ve svém vystoupení jsem se věnoval zacházení s pamětí zločinů spáchaných na židovských obyvatelích Čech a Moravy za druhé světové válce a jak se v letech 1945-2013 tato paměť v českém prostředí proměňovala, byla instrumentalizována a vykládána. Zvláštní pozornost jsem ve svém vystoupení věnoval otázce, zda a kdy byl těmto zločinům přiznán v poválečných desetiletích v Čechách charakter genocidy a jakými proměnami zde prošlo zacházení s termínem genocida. Po ukončení prvního bloku následovala diskuze účastníků konference s přednášejícími o pojmu genocida a jeho používání v dnešním veřejném i odborném diskurzu. Odpoledne 14. 5. 2013 pokračovala konference blokem, který byl věnován otázkám spojeným se současnou podobou památníků a muzeí připomínajících zločiny spáchané nacistickým a komunistickými režimy a jejich úloze ve veřejném prostoru.*

Druhý den konference 15. května 2013 proběhl v prostorách Muzea Varšavského povstání. První dopolední blok konference byl věnován vzdělávání mládeže v otázkách spojených s nacistickými a komunistickými zločiny a s rolí příslušných muzejních, odborných a vzdělávacích institucí v tomto vzdělávacím procesu. Odpolední, poslední, blok konference

15. 5. 2013 se zabýval úlohou muzejních, vzdělávacích a odborných institucí věnujících se nacistické a komunistické minulosti v jednotlivých evropských zemích v budoucnu a jejich další úloze ve veřejném vzdělávacím a osvětovém procesu spojeným s vyrovnáním se s fungováním a zločiny nacistického a komunistických režimů v Evropě ve 20. století. Na závěr konference 15. 5. 2013 byli její účastníci odborně provedeni výstavní expozicí Muzea Varšavského povstání.

Konference se zúčastnili zástupci 22 institucí z různých evropských zemí: Centre for Polish-Russian Dialogue and Understanding (Polsko), CEO The Unitas Foundation (Estonsko), Documenta – Centre for Dealing with the Past (Chorvatsko), European Network Remembrance and Solidarity (Polsko), Institute for Advanced Study Berlin (Německo), Institute for the Study of Totalitarian Regimes in Prague (Česká republika), Museum of Auschwitz-Birkenau (Polsko), Museum of Genocide Victims, Genocide and Resistance Research Center of Lithuania (Litva), Museum of Soviet Occupation (Gruzie), Museum of the Occupation of Latvia 1940-1991 (Lotyšsko), Platform of European Memory and Conscience (EU), Study Centre for National Reconciliation (Slovinsko), The House of Terror Museum (Maďarsko), The Institute of National Remembrance (Polsko), The Sighet Museum (Rumunsko), The State Museum at Majdanek (Polsko), University of Leipzig (Německo), University of Warsaw - Faculty of Journalism and Political Science (Polsko), Warsaw Rising Museum (Polsko), University of Warsaw - Institute of Applied Social Sciences (Polsko), United States Holocaust Memorial Museum (USA), II World War Museum (Polsko) a Yad Vashem (Izrael).

PhDr. Pavel Zeman, PhD.
vedoucí Oddělení zkoumání doby nesvobody
USTR